

Skal forældremyndigheden være fælles for enhver pris?

Når forældre ophæver samlivet opstår ofte spørgsmål omkring forældremyndighed, bopæl for børnene og samvær – uanset om børnene er store eller små og uanset om forældrene er enige om at ophæve samlivet eller ej.

Ofte er netop uenighed omkring børnene et meget følelsesladet emne – i visse tilfælde ligefrem et våben i kampen om at såre den anden part mest muligt - som kan strække sig over en længere årrække og have store konsekvenser for de involverede parter, både børn og voksne.

Forældreansvarsloven fra 2007 indeholder de overordnede retningslinierne for både forældremyndighed, bopæl og samvær.

Ethvert barn under 18 år er undergivet forældremyndighed. Forældremyndighedsindehaveren er forpligtet til at drage omsorg for barnet og er berettiget til at træffe væsentlige beslutninger i barnets liv, herunder valg af institution og skole m.v. Forældremyndighedsindehaveren er ligeledes berettiget til at indhente oplysninger omkring barnet fra f.eks. sundhedsvæsenet.

Tidligere skulle ægtefæller i forbindelse med deres separation tage stilling til, om forældremyndigheden skulle forblive fælles, eller om en af forældrene fremover skulle have forældremyndigheden alene. Det gjorde forældreansvarslovens § 8 op med, idet det nu fremgår, at fælles forældremyndighed ved separation eller samlivsophævelse skal fortsætte uændret.

Var man uenige om forældremyndigheden, *kunne* den ophæves ved dom, såfremt der forelå "tungtvejende grunde": Kun hvis retten vurderede, at konfliktniveauet mellem forældrene var så voldsomt, at barnet led under dette, måtte retten ophæve den fælles forældremyndighed. Lovgiver tænkte her på situationer, hvor den ene forælder havde udøvet vold eller seksuelle krænkelser imod den anden eller barnet, eller hvor den ene forælder havde massivt alkohol/narkotikamisbrug eller lignende.

Dette har i de forgangne år medført, at selv forældre med et vanskeligt og højt konfliktniveau har haft svært ved at få ophævet den fælles forældremyndighed – og det har medført betydelige problemer, dels for forældrene, men i høj grad også for de berørte børn.

Pr. 1. oktober 2012 er forældreansvarsloven ændret. Blandt andet er kravene for ophævelse af fælles forældremyndighed lempet, idet bestemmelsen nu lyder: "*Retten kan kun ophæve den fælles forældremyndighed, hvis der er holdepunkter for at antage, at forældrene ikke kan samarbejde om barnets forhold til barnets bedste*".

Ændringen af bestemmelsen – som er en blandt mange – sker på baggrund af en omfattende evaluering af forældreansvarsloven. Hensigten med ændringen er, at det fremover skal være muligt at få ophævet en fælles forældremyndighed, hvis der kan forevises konkrete holdepunkter for manglende samarbejde, herunder vil det kunne tillægges betydning, hvordan forældrene kommunikerer omkring barnet og barnets forhold.

Lovens udgangspunkt om fælles forældremyndighed er opretholdt, og det skal fortsat være vanskeligt at få ophævet den fælles forældremyndighed. Men nu skal det være muligt, når det vurderes, at ophævelsen vil være til gavn for barnet.

Forældremyndighedssager begynder i Statsforvaltningen i den region, hvor barnet har bopæl. Forældrene bliver indkaldt til et vejledningsmøde, hvor en frivillig aftale søges indgået. Såfremt dette ikke er muligt, vil sagen blive afsluttet i Statsforvaltningen, hvorefter parterne inden for 4 uger kan anmode om, at sagen fremsendes til retten til afgørelse. Forinden sagen afgøres, vil enten Statsforvaltningen eller Retten som udgangspunkt tale med det eller de berørte børn. Børnene har en ret til at blive hørt, når de skønnes modne nok til at udtale sig. Samtalen kan undlades, hvis den vurderes at være til skade for barnet eller unødvendig efter sagens omstændigheder.

Der er ingen fast aldersgrænse for, hvor tidligt man taler med et barn. Såfremt det vurderes, at denne ikke skal gennemføres som følge af umodenhed eller ringe alder, vil man i stedet søge at belyse barnets perspektiv via udtalelser fra institution eller lignende. Oftest taler man dog med børn fra 6-7 års alderen.

Hos Selandia Advokater kan vi naturligvis bistå med rådgivning omkring konsekvenserne af lovændringen, herunder ved sagens opstart i Statsforvaltningen og eventuelle efterfølgende behandling i retssystemet.